

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne/teki-edukacyjn/polskie-podziemie-niepodleglos/lownik-i-biogramy-post/155375,Pazderski-Mieczyslaw-Szary-19081945.html>

04.05.2024, 04:27

Pazderski Mieczysław „Szary” (1908-1945)

Kpt. NSZ Mieczysław Pazderski „Szary” (1908-1945), ur. 20 IX 1908 r., Bolesławów, pow. Włoszczowa, woj. kieleckie. Ukończył studia lekarskie, doktor medycyny. Przed wojną działał w harcerstwie i ruchu narodowym. Pracował w Szpitalu Przemienienia Pańskiego w Warszawie. Walczył w wojnie 1939 r. Po powrocie do Warszawy rozpoczął działalność konspiracyjną, początkowo w NOW, a następnie w NSZ. Zagrożony aresztowaniem, mieszkał koło Grójca, a następnie na Lubelszczyźnie, w Rozkopaczewie i Zezulinie. Pełnił funkcję komendanta placówki NSZ w powiecie chełmskim. W maju 1944 r., w ramach akcji scaleniowej, podporządkował się AK. Po wkroczeniu Sowietów w lipcu 1944 r. wstąpił do 31. pp LWP, stacjonującego w Białce (pow. Krasnystaw). 12 X 1944 r. zdezerterował i powrócił do gm. Ludwin, gdzie zorganizował oddział partyzancki. Do końca 1944 r., jako scalona z AK część NSZ, jego grupa podporządkowana była komendantowi Obwodu AK Włodawa mjr. Flisiukowi „Jaremie”. W styczniu i lutym 1945 r. p.o. komendanta Obwodu AK Włodawa. Po utracie kontaktów z aresztowanym dowództwem AK, w kwietniu 1945 r. formalnie wrócił do NSZ. Do 10 VI 1945 r. dowódca oddziału AS (PAS) na Powiat NSZ Chełm. Pod koniec kwietnia 1945 r., zgodnie z rozkazami Komendy Okręgu NSZ Lublin, został dowódcą zgrupowania partyzanckiego liczącego w sumie ok. 300 partyzantów (z czego około 30 proc. wywodziło się z 27. WDP AK z Wołynia), które operowało w pow. Chełm, Krasnystaw, Lubartów i Włodawa. 6 VI 1945 r. przeprowadziło ono pacyfikację ukraińskiej wsi Wierzchowiny, pow. Krasnystaw, w której trakcie zamordowano 194 osoby. Zginął 10 VI 1945 r. wraz z ok. 170 partyzantami zgrupowania we wsi Huta (pow. Chełm) podczas obławy grupy operacyjnej 98. Pułku Pogranicznego wojsk NKWD. Pochowany w nieznanym miejscu.

Opcje strony